

Către libertate

Paradoxal, „renunțând la libertatea noastră pentru dragoste suntem capabili să iubim mai mult și să ne dăruim mai mult pe noi înșine, devenind, astfel, mai liberi.” Un articol despre viața creștină.

03.06.2013

„Nu există ceva mai bun decât să recunoaștem că Dragostea ne-a făcut slujitorii lui Dumnezeu. Din acel moment, am încetat să fim slujitori și am devenit, în schimb, prieteni, fii și fiice. Apoi vedem diferența: în

mijlocul onestelor ocupații lumești suntem la fel de pasionați și entuziaști ca și alții, dar cu pace în adâncul inimii. Suntem fericiți și calmi, chiar în mijlocul greutăților, deoarece nu ne încredem în lucruri trecătoare, ci în ceva care durează o eternitate. *Nu suntem copiii sclavei, ci ai femeii libere* (Gal 4:31).” [1]

Paradoxal, libertatea devine desăvârșită atunci când alege să slujească. Și, prin contrast, căutarea libertății absolute, fără limite, independentă de Dumnezeu și de ceilalți oameni, duce la adorarea banilor, a puterii, a succesului sau a altor idoli care, indiferent de cât de atractivi sunt la început, sunt trecători și, în final, fără valoare.

„Libertatea unei ființe umane este libertatea unei ființe limitate și, deci, ea însăși limitată. O putem avea doar ca pe o libertate împărțită cu alții, în comuniunea libertății: doar dacă trăim corect, cu alții și pentru alții,

poate să crească această libertate.”
[2].

Avem nevoie de alți oameni, nu doar datorită a ceea ce primim de la ei, dar și datorită faptului că suntem creați să dăruim. Dezvoltarea personală nu poate să existe independent de nevoile oamenilor din jur. Un soț crește slujindu-și soția și copii, iar soția, la rândul ei, face la fel; avocații își practică profesia pentru a-și putea sluji clienții și binele comun al cetățenilor; bolnavii își pun încrederea în doctori, iar aceștia trebuie să își slujească pacienții. *Cine este mai mare, cel care stă la masă sau cel care slujește? Oare nu cel care stă la masă? Eu însă sunt între voi ca cel care slujește.* [3].

Serviciul cerut de Cristos discipolilor nu constă doar din a da ceva, ci în a se oferi pe ei înșiși, inclusiv de a renunța la propria libertate. Așa cum scria Papa Benedict XVI în prima sa

enciclică: „Profunda mea participare la nevoile și suferințele altora devine o împărtășire a propria-mi ființă cu ale lor: pentru ca darul meu să nu devină o sursă de umilință, trebuie să ofer altora nu doar ceva care îmi aparține, ci chiar pe mine însumi; trebuie să fiu eu însumi prezent în darul pe care îl ofer.” [4].

Să mă ofer în întregime, predându-mi sinele în totalitate, înseamnă, simplu, predarea propriei libertăți: renunțarea la ea pentru dragoste. Prin renunțarea la libertatea proprie pentru dragoste suntem capabili să iubim mai mult și să ne oferim și mai mult pe noi înșine și, prin urmare, să devenim mai liberi. Acesta este rezultatul renunțării la sine: a oferi fără a pierde nimic, și chiar a dobândi ceva în plus. Atunci când ne punem libertatea, în totalitate, în mâinile Domnului, fără vreo altă garanție decât dorința de a-L căuta și a-I face voia, obținem o identificare

cu Cristos și ne recâștigăm libertatea la un nivel mai profund: o libertate adânc filială care nu poate fi știrbită de nicio circumstanță sau autoritate. De acum le consider că toate sunt o pierdere în comparație cu superioritatea cunoașterii lui Cristos Isus Domnul meu. De dragul lui am pierdut toate și le consider gunoi ca să-l câștig pe Cristos. [5]

Căutându-L pe Cristos

„Toți bărbații și femeile au încredințată sarcina de a-și construi propria viață.” [6] Fiecare își poate face viața o capodoperă a dragostei, incluzând succese și eșecuri care, în final, nu vor mai conta. Ceea ce contează este să nu pierdem din vedere lumina, sensul vieții noastre, pe Cel în care inimile noastre se bucură, [7], Cel care El singur poate să ne desăvârșească puterea de a iubi, și Cui vrem să Îi oferim întreaga noastră libertate.

Alegerile personale pe care le facem, cum ar fi alegerea și practicarea profesiei, stabilirea unui program de lucru, asumarea unei responsabilități, fie ea mică sau mare, sunt toate îndreptate, în final, către un bine dorit doar pentru el însuși, și nu ca accesoriu al unui alt scop. Acest bine, pe care îl dorim într-un mod absolut, este ce ne definește – mai mult decât orice altceva.

Dă micilor acțiuni de zi cu zi sensul ultim, ne ghidează comportamentul și este punctul de cotitură pentru a decide, dacă există îndoieli, ce ar trebui și ce nu ar trebui să facem. Pe scurt, așa cum spunea Sf. Toma, citându-l pe Sf. Augustin, există doar două lucruri pe care le putem considera absolute și călăuze pentru restul acțiunilor noastre: gloria lui Dumnezeu și propriul respect de sine. „Așa cum, în dragostea de Dumnezeu, Dumnezeu însuși este

ultimul scop în care toate lucrurile care sunt iubite corect sunt ordonate, tot așa, în dragostea propriei excelențe, găsim un alt scop ultim în care toate lucrurile sunt, și aici, ordonate; pentru că cel care caută bogății nenumărate, cunoștințe, onoruri sau orice alt bun, își caută în toate acestea propria excelență.” [8].

Numai Dumnezeu poate oferi un sens cu adevărat unitar tuturor obiectivelor și ocupațiilor noastre. „Ne-ai creat, Doamne, pentru Tine, și inimile noastre sunt neliniștite până când se vor odihni în Tine.” [9]

Aceste cuvinte ale Sf. Augustin dezvăluie originea și scopul libertății create, care este atât un dar, cât și o sarcină. Dumnezeu ne-a dat libertate pentru a atinge perfecțiunea existenței; iar această perfecțiune este rezultatul alegerii Dragostei lui Dumnezeu prin căutarea voinței Sale în deciziile majore și în micile

evenimente din fiecare zi. Episodul povestit în Scriptură al tânărului bogat arată cum direcția unei vieți este rezultatul alegerilor personale. Tânărul este împins de întrebările inimii sale să caute calea către adevărata fericire. Nu vrea să se mulțumească cu mai puțin, deci îl întreabă pe Acela care îi poate oferi răspunsul final: Isus Cristos. *Bunule Învățător, ce să fac ca să moștenesc viață veșnică?* [10] Răspunsul Domnului este la fel de radical ca și întrebarea. Mai întâi, îi arată drumurile care sunt incompatibile cu ceea ce caută: *Să nu comiți adulter, Să nu ucizi, Să nu furi, Să nu depui mărturie falsă, Cinstește-l pe tatăl tău și pe mama ta.* [11]

În continuare, îi arată drumul către adevărata pace și bucurie: *Îți mai lipsește un lucru: vinde tot ce ai și împarte săracilor, și vei avea astfel o comoară în cer; apoi vino, urmează-Mă.* [12].

Cuvintele acestea arată cât de mult se concentrase tânărul, până atunci, pe lucruri de o importanță secundară. Libertatea i s-a intersectat cu o alternativă neprevăzută, cu un apel de a-și extinde orizonturile. Nu din cauză că trăise o viață rea; din contră, avea o ținută morală și socială ridicată, iar părinții și profesorii săi erau, fără îndoială, mândri de el. Cu toate acestea, se simțea neîmplinit și căuta ceva mai mult și, deci, a venit la Învățător. Când însă Isus îi dezvăluie un orizont cu totul nou, el tace. Știe că „bunul Învățător” are dreptate, cu atât mai mult după ce a auzit cuvintele misterioase prin care Isus lasă să i se întrevadă divinitatea: *De ce mă numești bun? Nimeni nu este bun decât Unul: Dumnezeu.* [13] În ciuda tuturor acestora, nu are libertatea de care are nevoie pentru a se pune complet la dispoziția Domnului. Prudența umană, frica de a pierde ceva valoros și poate nevoia de

securitate îl fac să se țină strâns de ceea ce are deja, în speranța deșartă că, poate, va găsi fericirea fără a aspira la un ideal atât de înalt precum cel cerut de Isus, fără a-și risca poziția, numele, banii, pe scurt, propria identitate. Dacă încercăm să facem bine, dar nu avem multă dragoste, drumul corect este greu de găsit. În cuvintele Sf. Ioan al Crucii, „Cei care îl caută pe Domnul în timp ce se agață de propriile preferințe îl caută în întuneric, iar în întuneric nu îl vor găsi.” [14] Mintea ne ajunge să fie plină cu „false scuze” [15] și nu reușim să facem ceva bun, sau îl amânăm pentru mai târziu. Dacă dragostea ne este slabă, lupta ne devine lentă și nehotărâtă, împiedicată de multe și mici atașamente. Atunci când dragostea nu ne este îndeajuns de puternică pentru a ne convinge să facem ceea ce Domnul dorește, sunt găsite cu ușurință multe scuze pentru a nu o face. Inima tânărului a rămas

nesatisfăcută, deoarece nicio inimă umană nu poate fi mulțumită cu jumătăți de măsură. *Și a plecat întristat.* [16].

Întoarcerea la Cristos

Perseverența în dragoste nu înseamnă o luptă dură de a nu greși niciodată. De obicei, corăbiile nu urmează o linie dreaptă spre port, ci se folosesc de orice vânt care bate și își schimbă direcția pentru a ajunge înapoi pe rută. Ceea ce contează este să știm unde vrem să ajungem și să rămânem vigilenți. Trebuie să ne predăm repetat libertatea, în special dacă ne dăm seama că am început să slujim „altor stăpâni.” [17]

Dacă nu vrem să ne rătăcim, trebuie să ne examinăm comportamentul în lumina propriei vocații: în alte cuvinte, „farul” divin care ne ghidează libertatea. „Prin urmare, trebuie să fim gata să reîncepem, să regăsim – în situații noi – lumina și

influența primei noastre convertiri. Și de aceea trebuie să ne pregătim cu o profundă examinare a conștiinței, cerând ajutor Domnului, astfel încât să Îl cunoaștem – și pe noi înșine – mai bine. Dacă dorim să fim din nou convertiți, nu există o altă cale.” [18]

Lipsa bucuriei este unul dintre simptomele care ne avertizează că voința își pierde orientarea către Dumnezeu. Cu ajutorul luminii Duhului Sfânt, vom putea să descoperim ce ne dorim din inimă și să corectăm ce trebuie corectat. Parabola fiului rătăcitor este un adevărat ghid pe calea convertirii. Punctul de start îl reprezintă momentul în care fiul își dă seama de sărăcia sa materială și, în special, de cea spirituală – de lipsa sa de bucurie. Confruntat cu faptul că a abuzat de libertatea sa filială, începe să examineze, obiectiv, situația în care se află. Se uită în propria inimă: „*in se autem reversus,*” și-a venit în

fire [19] fără teamă de a recunoaște durul adevăr.

Orizontul din fața sa este unul de foame, singurătate, tristețe și lipsă de iubire. Cum a ajuns în această situație, se întreabă. Ar fi putut să dea vina pe propriul ghinion sau pe foametea din regiune. În schimb, a avut curajul să își asume responsabilitatea pentru propriile acțiuni. El este cel care, neconstrâns, a schimbat fidelitatea față de tatăl său pentru o fericire iluzorie. El a căzut pradă ideii că proprietatea care i se datorează - moștenirea – îi va satisface dorința de a avea o viață bună și o împlinire personală. Dorința i s-a fixat pe propriile și micile sale comori: propriile ambiții, propria distracție, propriul timp, propria senzualitate, propria lene.

Ce îl face să reacționeze este propria sărăcie, care îl face să vadă cât de neajutorat este de unul singur, cum,

fără tatăl său, este condamnat la o crudă servitute. *Câți angajați în casa tatălui meu au belșug de pâine, iar eu mor de foame aici!* [20] Casa tatălui meu: sfânta Biserică a lui Dumnezeu, „mica parte” a Bisericii care este Opus Dei... Și-a pierdut frica de a numi lucrurile așa cum sunt, iar contactul cu adevărul despre el însuși îl duce pe calea către libertate: *adevărul vă va elibera.* [21]

Confruntat cu realitatea situației în care se afla, începe să îi crească în suflet dorința de a avea dragostea Tatălui său, și începe drumul de reîntoarcere acasă. În viață, trebuie să ne reîntoarcem acasă din nou și din nou, deoarece acolo este unde ne regăsim și redescoperim că suntem copiii lui Dumnezeu. „Acasă” este, de asemenea, și propria conștiință, propriul sanctuar interior. Iar fiul răătăcitor, care a insistat să își ceară drepturile, vede, acum, adevărul complet despre el însuși și renunță la

toate aceste drepturi: *Mă voi scula, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: „Tată, am păcătuț împotriva cerului și înaintea ta; nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău; fă-mă ca pe unul din angajații tăi.”* Și s-a sculat și s-a dus la tatăl lui. [22] Drumul spre casă aduce cu sine bucuria convertirii. Căința deschide ușa speranței, iar decizia de a se reîntoarce ne redirecționează libertatea către ținta sa ultimă: iubirea. Întâlnirea cu Tatăl depășește toate așteptările. Slaba noastră inimă, umilită de eșecurile sale, debordează cu infinita milă a Dragostei. *În timp ce el era încă departe, tatăl său l-a văzut și i s-a făcut milă de el; a alergat la el, l-a îmbrățișat și l-a sărutat mult.* [23]. Libertatea ajunge la maturitate cu dragostea pentru Dumnezeu. Libertatea filială nu este măsurată printr-o listă de erori și succese. Greșelile ni se transformă în succese, în ocazii de a iubi mai mult, atunci

când le corectăm și, cu încredere completă în mila Domnului, ne cerem iertare. Trebuie să învățăm să începem din nou, conduși de mâna Sf. Josemaría: „Știți deja în inimile voastre, așa cum o știu și eu în a mea, că lupta este fără de sfârșit. Ai observat și tu, când îți examinezi conștiința așa cum o fac și eu (iartă-mi aceste referințe personale dar, chiar când vorbesc cu tine, mă gândesc la nevoile propriului suflet cu Domnul), că adesea întâlnești mici obstacole, care la acel timp îți par enorme, revelând o evidentă lipsă de dragoste, de abandonare în fața Domnului, de spirit de sacrificiu, de rafinament. Ei bine, cultivă-ți dorința de a repara cu un act sincer de căință, dar te rog să nu îți pierzi pacea interioară.” [24]

„Te rog să nu îți pierzi pacea interioară”: această mișcătoare rugămintă paternă este unită cu un act de căință, care este cea mai

importantă parte a examinării conștiinței. Sf. Josemaría și-a deschis sufletul în fața noastră pentru a ne împărtăși propria experiență de a fi un copil al lui Dumnezeu.

Acum, el trăiește experiența bucuriei raiului, iar participarea sa în autoritatea părintească a Domnului este mai intensă. Să îi căutăm intermedierea pentru a obține o căință serenă și filială, cerându-i să ne învețe să facem o examinare de conștiință plină de căință, examinare care să nu ne fure pacea, ci să o consolideze. Fiecare act de căință este un nou început. Ce pace ne dă să știm că, în această viață, chiar înfrângerile pot fi ocazii pentru victorii!

Trăind în Cristos

În Apocalipsă, Sf. Ioan descrie o mulțime fără număr care stă în fața tronului și a Mielului, îmbrăcată în robe albe și ținând în mâini frunze

de palmier. [25] Palmierul este simbolul bucuriei și al victoriei: bucuria de a-L adora pe Dumnezeu și victoria celor care îl slăvesc de-a pururi. Folosind aceeași imagine, am putea spune că „palmierul” libertății este găsit în orientarea lui către Domnul până când câștigă victoria finală a sfințeniei. Cum putem obține această victorie supremă? Conciliul Vatican II învață că: „Deoarece libertatea omului a fost deteriorată de păcat, numai cu ajutorul harului lui Dumnezeu poate acesta să aducă la împlinire relația sa cu Dumnezeu.” [26]

Din acest motiv Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său, care ne-a venit în ajutor pentru a ne face părtași la victoria sa pe Cruce și să ne permită astfel să primim darul Duhului Sfânt. Libertatea ne-a fost câștigată pe Golgota. ”Pentru libertate, Cristos ne-a eliberat. ‘În el avem comuniune cu ’adevărul care ne eliberează.’

Sfântul Duh ne-a fost dat și, așa cum învață Apostolul, 'acolo unde este Spiritul Domnului este libertate.' Ne bucurăm deja de 'libertatea copiilor lui Dumnezeu.'" [27]

Dumnezeu i-a promis Poporului Ales un nou principiu de viață, o lege scrisă în inimi, care nu doar va arăta calea, ci și le va da tăria necesară să urmeze calea dragostei Domnului. *Vă voi da o inimă nouă și voi pune înăuntrul vostru un duh nou. Voi îndepărta inima de piatră din trupul vostru și vă voi da o inimă de carne. Voi pune Duhul Meu înăuntrul vostru și vă voi face să urmați hotărârile Mele, să păziți legile Mele și să le împliniți.* [28]

Această promisiune s-a împlinit prin trimiterea Duhului Sfânt: *dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt care ne-a fost dat.* [29] Numai prin respectarea acestui principiu de viață putem

construi o viață liberă de sclavia egoismului: viața unor fii și fiice liberi. *Căci toți care sunt călăuziți de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu.* [30]

Voința trebuie să ni se odihnească pe stânca supranaturală a filiației noastre divine, și nu pe nisipurile mișcătoare ale propriei țării. Abia atunci ne putem ridica deasupra propriilor limitări, depășind obstacolele prin fundația smereniei, căutând să facem, în orice, Voia Domnului. Cum putem să obținem asta? Prin renunțarea, cu puterea lui Cristos, la sine. *Mă voi lăuda mult mai bucuros cu slăbiciunile mele,* spune Sf. Paul, *pentru ca puterea lui Cristos să poată locui în mine. De aceea, eu sunt mulțumit în slăbiciuni, în insulte, în greutăți, în persecuții și necazuri, de dragul lui Cristos; pentru că atunci când sunt slab, sunt puternic.* [31] Sensul filiației noastre divine este o fundație realistă pe care

libertatea noastră se poate baza. Ne învață să reîncepem de la adevărul micimii noastre, care este, în același timp, măreția de a fi un prea-iubit copil al Domnului, și aduce serenitate și optimism luptei noastre. Fiind copii ai lui Dumnezeu, ne simțim susținuți de omnipotența unui Tată care ne iubește cu defectele noastre, în timp ce ne ajută să luptăm împotriva lor și ne împinge spre libertate.

C. Ruiz

[1] Sf. Josemaría Escrivá, *Prietenii lui Dumnezeu*, 35.

[2] Benedict XVI, *Omilie*, 8 decembrie 2005.

[3] Luca 22:27.

[4] Benedict XVI, Enciclica *Deus caritas est*, 34.

[5] Filipeni 3:8-9.

[6] Ioan Paul al II-lea, *Scrisoare către artiști*, 4 aprilie 1999, 2.

[7] Cf. Psalm 33[32]:21.

[8] Sf. Thomas de Aquino, *De Malo*, q. 8, a. 2, c.

[9] Sf. Augustine, *Confesiuni*, 1, 1, 1.

[10] Luca 18:18.

[11] Luca 18:20.

[12] Matei 19:21.

[13] Luca 18:19.

[14] Sf. Ioan al Crucii, *Cânt spiritual*, 3, 3.

[15] Sf. Josemaría Escrivá, *Prietenii lui Dumnezeu*, 37.

[16] Matei 19:22.

[17] Cf. Luca 16:13.

[18] Sf. Josemaría Escrivá, *Cristos trece*, 58.

[19] Luca 15:17.

[20] Luca 15:17.

[21] Ioan 8:32.

[22] Luca 15:18-20.

[23] Luca 15:20.

[24] Sf. Josemaría Escrivá, *Prietenii lui Dumnezeu*, 13.

[25] Cfr. *Ap* 7:9-10.

[26] Conciliul Vatican II, Constituția Pastorală *Gaudium et Spes*, 17.

[27] *Catehismul Bisericii Catolice*, 1741. Gal 5:1; Ioan 8:32; 2 Cor 3:17; și Rom 8:21.

[28] *Ez* 36, 26-27.

[29] *Rm* 5, 5.

[30] *Ibid.*, 8, 14.

[31] 2 Co 12, 9-10.

.....

pdf | document generat automat din
[https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/
catre-libertate/](https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/catre-libertate/) (05.08.2025)